

امير اهل سنت دامت برکاتہم العالیہ جي ڪتاب ”فيضان سنت“ جي هڪ قسط مع ترميم ۽ اضافو ”بنام“

سنڌي

ماني جو احترام

شيخ فخر رتبه، امير اهل سنت، بانو دعوت اسلامي، حضرت علامه مولانا ابو بلال

محمد الياس عطار قادري رضوي

دامت برکاتہم العالیہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَ الصَّلٰوَةُ وَ السَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پھريان هيٺ ڏنل دعا پڙھي
چڏيو اِن شَاءَ اللّٰهُ جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آھي:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي
پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفڪر بيروت)

طالب غم
مدينه
بقيع
و
مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ ڪپيرو درود شريف پڙهي ڇڏيو)

رسالي جو نالو: مانيءَ جو احترام

ڇاپو پھريون: ربيع الثاني 1444ھ، نومبر 2022 ع

تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبه المدينه عالمي مديني مركز فيضان مدينه ڪراچي

مديني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائين

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائبنڊنگ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، اميرِ اهل سنت، بانيء دعوت اسلامي، حضرت علامہ

دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ

مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي

جي ڪتاب ”فيضان سنت“ مان ورتل رسالو

مانيء جوا احترام

ترجمو

ترانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي پيشي نظر اچي ته ترانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ترانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه
محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فہرست

- 1..... مانيءَ جو احترام
- 1..... درود شريف جي فضيلت
- 2..... مختلف ڪارڪن جو تالھ
- 2..... پنج آڱرين سان ڪاٺڻ جاھلن جو طريقو آھي
- 3..... شيطان جي ڪاٺڻ جو طريقو
- 3..... ٽن آڱرين سان ڪاٺڻ جو طريقو
- 4..... چمچي سان ڪاٺڻ جي حڪايت
- 5..... چمچي سان ڪڏھن ڪائي سگھجي ٿو
- 5..... ھٿ سان ڪاٺڻ جا طبي فائدا
- 5..... Appendix جو علاج ٿي ويو
- 7..... بغير بيھوشيءَ جي آپريشن
- 9..... شھزادي جي شھادت
- 9..... حضرت عروھ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي سخاوت
- 10..... ٽيڪ لڳائي ڪري ڪاٺڻ سنٽ ناھي
- 10..... ٽيڪ لڳائي نہ ڪاٺو
- 10..... ٽيڪ لڳائي ڪري ڪاٺڻ جا طبي نقصان
- 11..... مانيءَ جو احترام ڪريو
- 11..... کاڌي جي اسراف کان توبھ ڪريو
- 14..... سنھڙي ماڻھوءَ جي فضيلت
- 15..... ھڪ غير مسلم جو اسلام قبول ڪرڻ
- 16..... ماڻھن کان شرمائي سنٽ ناھي ڇڏي!
- 17..... خوب انفرادي ڪوشش ڪريو
- 18..... ڪافر جو اسلام قبول ڪرڻ
- 19..... اولاد کي ڪم عقلي کان بچائڻ جو نسخو
- 19..... تنگدستيءَ جو علاج
- 20..... شرمائي ڪري سنئون نہ ڇڏيو

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مانيءَ جو احترام

دعاءِ عطار: يَارَبَّ الْمِصْطَفِي: جيڪو به مڪمل رسالو ”مانيءَ جو احترام“ پڙهي يا ٻڌي وٺي، ان کي برڪت واري حلال ۽ آسان روزي عطا فرمائ ۽ ان کان هميشه هميشه جي لاءِ راضي ٿي وڃ.

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

درود شريف جي فضيلت

فرمانِ مصطفي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: قيامت جي ڏينهن ماڻهن مان منهنجي تمام ويجهو اهو شخص هوندو جنهن دنيا ۾ مون تي وڌيڪ درود پاڪ پڙهيا هوندا.

(ترمذی، 27/2، حديث: 484)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

جيڪڏهن مختلف قسمن جا ڪاڏا مثلاً زردو، پلاءِ ۽ ڪٽاڻ وغيره هڪ ئي ٿالھ ۾ هجن ته ان صورت ۾ ٻئي پاسي کان ڪٽڻ جي به اجازت آهي جيئن ته

مختلف کارڪن جو ٿاھ

حضرت عڪراش رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روايت ڪن ٿا ته الله پاڪ جي پياري رسول، رسولِ مقبول، سيده آمنه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي باغ جي مهڪندڙ گل صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي بارگاهه ۾ هڪ ٿانءُ پيش ڪيو ويو، جنهن ۾ تمام گهڻو ٿريد (يعني ڪُٽي) هئي. اسان ان مان ڪاٺ لڳائڻ پوءِ مان پنهنجو هٿ ان جي ڪنارن ۾ هيڏانهن هوڏانهن هلائڻ لڳس، ته سرڪارِ عالي وقار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايو، ”اي عڪراش! هڪ ئي جڳهه کان ڪاٺو ڇو ته هي هڪ ئي (قسم جو) کاڌو آهي.“ پوءِ اسان وٽ هڪ ٿاھ آندو ويو جنهن ۾ ڪيترن ئي قسمن جون تازيون کارڪون هيون، حضور سراپا نوري صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو هٿ مبارڪ ٿانو ۾ هر طرف جلوه فرمائي رهيو هو ۽ ارشاد فرمايائون، ”اي عڪراش! جتان وٺيو ڪاٺو ڇو ته هي (کارڪون) مختلف قسمن جون آهن.“

(ابن ماجه شريف ج 4 ص 15 حديث 3274)

پنج آگرين سان ڪاٺ جاھلن جو طريقو آھي

حضرت عبدالله ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا کان روايت آهي ته نبي آخرازمان، سرورِ ديشان، ٻنهي جهانن جي سلطان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آڱوٺي ۽ شهادت واري آگر ڏانهن اشارو ڪندي فرمايو: ”هنن ٻن آگرين سان نه ڪاٺو.“ (بلڪ انهن سان وچين آگر ملائي ڪري) ٽن آگرين سان ڪاٺو جو اها سنٽ آهي ۽ پنجن سان نه ڪاٺو جو هي جاھلن جو طريقو آهي.

(ڪنز العمال ج 5 ص 115 حديث 40872)

شیطان جي ڪاٺن جو طريقو

حضرت ابوهريره رضي الله عنه کان روايت آهي ته نبي اڪرم، نور مجسم، شاهه بني آدم، رسول محتشم صلی الله علیه و آله وسلم جو فرمانِ معظم آهي ته ”هڪ آگر سان ڪاٺن شيطان جو ۽ ٻن آگرين سان ڪاٺن متڪبرين (يعني مغرور ماڻهن) ۽ ٽن آگرين سان ڪاٺن انبياءِ ڪرام عليههم السلام جو طريقو آهي.“ (جامع صغير ص 184 حديث 3074) سرڪارِ مدينه، راحتِ قلب وسينم صلی الله علیه و آله وسلم ڪڏهن ڪڏهن چار مبارڪ آگرين سان به کاڌو کائيندا هئا.

(ملخصاً الجامع الصغير ص 250 حديث 6942)

ٽن آگرين سان ڪاٺن جو طريقو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ٽن آگرين سان ڪاٺن سبب گرهه ننڍو بڻبو، ننڍو گرهه چٻاڙڻ آسان رهندو، جيترو بهترهه طريقو سان چٻاڙيندو اوترو ئي وات مان نڪرندڙ هاضميدار لعاب ان ۾ شامل ٿيندو ۽ اهڙي طرح کاڌو جلدي هضم ٿيندو. حضرت علامه علي قاري رحمۃ الله عليه فرمائن ٿا، ”پنجن آگرين سان ڪاٺن حريصن جي نشاني آهي.“ (مرقاة ج 8 ص 9) ماني ٽن آگرين سان ڪاٺن گهڻو مشڪل به ناهي فقط ٿوري توجهه جي ضرورت آهي، باقي چانور ٽن آگرين سان ڪاٺن ٿورو ڏکيو هوندو آهي، پر مدني ذهن رکڻ وارن سنڌ جي عاشقن جي لاءِ اها به ڪا مشڪل ڳالهه ناهي يقيناً سنڌ ۾ ئي عظمت آهي، وڏن گرهن جي حرص ۾ پنجن آگرين سان ڪاٺن بدران تربيت جي خاطر ساڄي هٿ جي بِنَصَر (يعني چيچ جي ڀرسان واري آگر) کي نوڙائي ان مٿان ننڍو رٻڙ چاڙهي ڇڏيو يا مانيءَ جو هڪ ٽڪرو چيچ ۽

پرسان واري آگر سان تري جي طرف دبائي رکو، جيڪڏهن جذبو سڄو هوندو ته **انشاءالله** تن آگرين سان ڪاٺ جي عادت بڻجي ويندي، جڏهن تن آگرين سان ڪاٺ جي عادت بڻجي وڃي ته هاڻي ربتڙ ۽ ماني جو ٽڪرو تري جي طرف دبائڻ جي ضرورت ناهي جيڪڏهن چانورن جا داڻا جدا جدا هجن ۽ تن آگرين ۾ ان جو گرهه نه بڻجي سگهي ته هاڻي چار يا پنج آگرين سان ڪاٺو پر هي احتياط ضروري آهي ته تريون نه پرچن بلڪه آگريون به پاڙ تائين نه پرچن.

چمچي سان ڪاٺ جي حڪايت

ڇُري ڪانئن ۽ چمچن سان ڪاٺ سنڌ جي خلاف آهي، اسان جا اسلاف (يعني بزرگ) چمچي سان ڪاٺ کان پرهيز ڪندا هئا، ڇو ته سرڪارِ مدينه **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** کان تن آگرين سان ڪاٺ ثابت آهي. حضرت امام ابراهيم باجوري **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** فرمائن ٿا ته ”هڪ پيري عباسي خليفِي مامون الرشيد جي سامهون چمچن سان ڪاڌو پيش ڪيو ويو. ان وقت جي قاضي **الْقُضَاة** (يعني چيف جسٽس) حضرت امام ابو يوسف **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** چيو، ”الله پاڪ 15 هين سيپاري جي **سُورَةُ يٰسَٓرَ اِسْرَآءِ اِيْلَ** جي آيت نمبر 70 ۾ ارشاد فرمائي ٿو:

ترجمو ڪتر الايمان: ۽ بيشڪ

اسان آدم جي اولاد کي عزت ڏني.

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

اي خليفاه! هن آيتِ ڪريمه جي تفسير ۾ توهان جا ڏاڏا سائين حضرت عبدالله ابن عباس **رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا** فرمائن ٿا ”اسان انهن جي لاءِ آگريون

بڻايون جن سان اهي کاڌو کائڻ ٿا“ اهو ٻڌي هُو انهن چمچن کي ڇڏي
اگرين سان کائڻ لڳو.

(المواهب اللدنيه للباچوري ص 114)

چمچي سان کڏهن کائي سگهجي ٿو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! جيڪڏهن غذا ئي اهڙي آهي
مثلاً ”کيرٽي“ (يا پٽڙي) ڏهي وغيره جيڪا اگرين سان کائي نه ٿي
سگهجي ۽ پي به نه ٿي سگهجي يا هٿ ۾ زخم آهي يا هٿ ميرا
آهن ۽ ڌوئڻ لاءِ پاڻي ميسر ناهي ته پوءِ ضرورت موجب چمچي جي
اجازت آهي، اهڙي طرح گوشت جو پڪل وڏو ٽڪرو يا ران وغيره
کي ڇڙيءَ سان کڻي ڪري کائڻ جي اجازت آهي.

هٿ سان کائڻ جا طبي فائدا

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ڊاڪٽرن اعتراف ڪيو آهي ته جيڪي ماڻهو
هٿ سان کائيندا آهن، انهن جي اگرين مان هڪ خاص قسم
جي ”هاضميدار رطوبت“ نڪري ڪري کاڌي ۾ شامل ٿي ويندي
آهي جيڪا جسم ۾ انسولين (Insulin) گهٽ ٿيڻ ناهي ڏيندي ۽
ان سان شگر جي مريضن کي فائدو ٿيندو آهي، وٽر کائڻ کان بعد
اگرين ۾ چٽڻ سان وڌيڪ هاضميدار رطوبت پيٽ ۾ داخل ٿيندي آهي
جيڪا اکين، دماغ ۽ معدي جي لاءِ بيحد فائديمند آهي ۽ هي دل،
معدي ۽ دماغ جي بيمارين جو زبردست علاج آهي.

Appendix جو علاج ٿي ويو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! کاڌي جون سٺون پنهنجي زندگيءَ ۾ نافذ
ڪرڻ جي لاءِ مدني قافلي ۾ سفر کي پنهنجو معمول بڻائي ڇڏيو،

معاشري جا ڪيترائي بگڙيل ماڻهو دعوت اسلاميءَ جي مدني قافلي ۾ سفر جي برڪت سان اَلْحَمْدُ لِلّٰه سڌي رستي تي اچي چُڪا آهن، هن سلسلي ۾ مٿرا (هند) جي هڪ اسلامي پاءُ جو ڪجهه هيئن بيان آهي ته ”مان هڪ ماڊرن نوجوان هئس، فلمون ڊراما ڏسڻ منهنجو مشغلو هو، مڪتبه المدينه کان جاري ٿيل بيان جي ڪيسيت ”T.V. ڪي تباه ڪارياں“ ٻڌڻ جو شرف حاصل ٿيو، جنهن مون ۾ انقلاب برپا ڪري ڇڏيو، مان دعوت اسلاميءَ جي ديني ماحول سان وابسته ٿي ويس، مون کي Appendix (آئڊن ۾ سوچ) جي بيماري ٿي وئي ۽ ڊاڪٽر آپريشن جو مشورو ڏنو مان گهٻرائجي ويس ايتري ۾ دعوت اسلاميءَ جي هڪ مبلغ جي انفرادي ڪوشش جي نتيجي ۾ زندگيءَ ۾ پهريون ڀيرو عاشقانِ رسول سان گڏ دعوتِ اسلاميءَ جي سٿن جي تربيت جي تن ڏينهن جي مدني قافلي جو مسافر بڻجي ويس، اَلْحَمْدُ لِلّٰه مدني قافلي جي برڪت سان بغير آپريشن منهنجي بيماري ختم ٿي وئي. اَلْحَمْدُ لِلّٰه منهنجي جذبي کي مديني جا بارهن چنڊ لڳي ويا. هاڻي مان هر مهيني تن ڏينهن جي مدني قافلي ۾ سفر جي سعادت حاصل ڪندو آهيان ۽ هر مهيني نيڪ اعمال جو ڪارڊ جمع ڪرائيندو آهيان ۽ مسلمانن کي فجر جي نماز خاطر جاڳائڻ لاءِ صڌاءِ مدينه لڳائيندو آهيان.

بے عمل با عمل بننے ہیں سرِ سرِ تُو بھی اے بھائی کر قافلے میں سفر

اڻڻي صحبت سے ڇھڻڙا ھو تيرا جگر کاش! ڪر لے اگر قافلے میں سفر

صَلُّوا عَلَی الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَی مُحَمَّد

بغير بيهوشيءَ جي آپريشن

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ڏٺو توهان! مدني قافلن ۾ سفر جون ڪيتريون برڪتون آهن، هي ياد رکو! ته بيماري ۽ مصيبت مسلمان جي لاءِ عام طور تي رحمت جو ڪارڻ هوندي آهي، هيئن ئي توهان ٻڌو ته اسلامي ڀاءُ کي **اينڊڪس** جي تڪليف ٿي. پوءِ شفا جو سبب مدني قافلي جو سفر بڻيو، اهڙيءَ ريت هو **ديني ماحول** ۾ رلي ملي ويو ۽ سندس ديني ماحول ۾ پڪو ٿي وڃڻ يقيناً رحمت جي حقدار هجڻ جو ڪارڻ آهي، تڪليف اچي ته صبر جي ڪوشش ڪري خوب اجر ۽ ثواب ڪمائڻ گهرجي، اسان جي بزرگانِ دين رحمۃ الله عليهم

جي صبر ڪرڻ جو انداز ۽ ان تي ثواب ۽ اجر ڪمائڻ جو جذبو به ڇا خوب هو! جيئن ته شارح بخاري فقيه الهند حضرت علامه مولانا مفتي محمد شريف الحق امجدي رحمۃ الله عليه ”نزهة القاري شرح صحيح البخاري“ جلد 2 ص 213 کان 215 تي نقل ڪن ٿا ته ”حضرت عروه رضي الله عنه جن جا والد صاحب مشهور صحابي رسول الله صلی الله عليه وآله وسلم حضرت زبير بن عوام رضي الله تعالى عنهما هئا ۽ والده صاحبہ حضرت اسماء بنت ابوبڪر صديق رضي الله تعالى عنها هئي. پاڻ اُمُ الْمُؤْمِنِينَ حضرت عائشہ صديقہ رضي الله تعالى عنها جا ڀاڻيڃا ۽ حضرت عبدالله ابن زبير رضي الله عنهما جا سڳا ڀاءُ ۽ مدينه منوره جي مشهور ”فقهاء سبعه“ (يعني ست جيڏ عالم سڳورن) مان هڪ هئا، عابد ۽ زاهد ۽ راتين جو جاڳي عبادت ڪرڻ وارا بزرگ هئا، روزانو بنا وقفي جي چوٿون حصو قرآن پاڪ مان ڏسي ڪري تلاوت فرمائيندا هئا ۽ چوٿون حصو قرآن شريف رات تهجد ۾ پڙهندا هئا. خليفو وليد بن عبدالملڪ چونڊو هو ته جنهن کي جڻي ڏسڻو هجي ته اهو حضرت عروه رضي الله تعالى عنه کي ڏسي. هڪ ڀيري سفر ڪري وليد بن عبدالملڪ وٽ تشريف کڻي ويا، سندن پير

مبارڪ ۾ آڪل جي بيماري ٿي وئي، هي اها بيماري هوندي آهي، جيڪا عضون کي ڦٽ وانگر ڳاري ڇڏيندي آهي، ان لاءِ وليد مشورو ڏنو ته عملِ جراحت (آپريشن) ڪرائي ڇڏيو ته پاڻ رحمۃ اللہ علیہ راضي نه ٿيا پر بيماري پنيءَ تائين وڌي آئي. وليد عرض ڪيو، سائين! هاڻي ته تنگ ڪٿائڻ ضروري آهي نه ته هيءَ بيماري سڄي جسم ۾ پکڙجي ويندي. تنهن ڪري پاڻ رحمۃ اللہ علیہ راضي ٿي ويا، پوءِ طبيب آيو ۽ ان چيو ته شراب پي ڇڏيو ته جيئن ڪٽجڻ ۾ تڪليف جو احساس نه ٿئي، فرمائون، الله پاڪ جي حرام ڪيل شيءِ جي ذريعي مون کي عافيت نه ٿي گهرجي، عرض ڪيائين اجازت هجي ته ڪا آرام واري دوا ڏيان. فرمائون مان نه ٿو چاهيان ته ڪو عضوو ڪٽيو وڃي ۽ مون کي تڪليف جو احساس نه ٿئي ۽ تڪليف ۽ صبر جي ذريعي ملڻ واري اجر کان مان محروم ٿي وڃان، عرض ڪيو ويو ڀلا، ڪجهه ماڻهن کي اجازت ڏيو ته توهان کي سوگهو ڪري جهلين، فرمائون، ان جي به ضرورت ناهي، آخرڪار پهريان تنگ جو گوشت چُريءَ سان ۽ پوءِ هڏو آريءَ سان ڪٽيو ويو، پر سندن صبر ۽ تحمل مرحبا! زبان مان آهه! جو آواز به نه ڪيائون مسلسل ذڪر الله ۾ مصروف رهيا، ايتري تائين جو جڏهن لوهه جي چمچن جي ذريعي زيتون شريف جي ٽهڪندڙ تيل سان زخم کي ڏٺيو ويو ته سور جي شدت سبب بيهوش ٿي ويا جڏهن هوش ۾ آيا ته چهري مبارڪ تان پگهر اگهڻ لڳا ۽ ڪٽيل پير مبارڪ هٿ ۾ کڻي ڪري اٿلائيندي پٿلائيندي فرمائون، ان ذات جو قسم! جنهن مون کي تو تي سوار فرمايو، مان تنهنجي ذريعي ڪڏهن به ڪنهن گناهه جي طرف نه ويو آهيان. آپريشن جي سڄي ڪاروائي اهڙي طرح ٿي جو وليد ڳالهين ۾ مصروف هو ان کي خبر به نه پئي جڏهن ڏٺو جي بوءِ ڦهلجي تڏهن کيس معلوم ٿيو.

شهزادي جي شهادت

هن سفر ۾ حضرت عروه رضي الله عنه جو ٻيو امتحان هي ٿيو ته سندن شهزاده حضرت محمد بن عروه رضي الله عنهما وليد جي واڙي ۾ تشریف کڻي ويا ته ڪنهن چوپايي ماري ڪري شهيد ڪري ڇڏيو. جڏهن مدينهءَ منوره واپسي ٿي ته پندرهن سيپاري جي **سُورَةُ الْكَهْفِ** جي آيت نمبر 62 جو هي حصو تلاوت ڪيائون.

ترجمو ڪنز الایمان: بیشڪ اسان

کي پنهنجي هن سفر ۾ وڏي

تڪليف ڏسڻي پئي.

لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾

حضرت عروه رضي الله عنه جي سخاوت

حضرت عروه رضي الله عنه جي جود و سخاوت جو هي عالم هيو جو جڏهن باغ ۾ ميوا پڇي ڪري تيار ٿي ويندا هئا ته احاطي جي ڀت ۾ سوراخ ڪري ڇڏيندا هئا، ماڻهو اچي ڪري کائيندا هئا ۽ ٻڏي گهر به کڻي ويندا هئا، پاڻ رضي الله عنه جڏهن پنهنجي باغ ۾ تشریف کڻي ويندا هئا ته کين 15 هين سيپاري جي **سُورَةُ الْكَهْفِ** جي آيت نمبر 39 جو هي حصو زبان تي هوندو هو:

ترجمو ڪنز الایمان: ۽ ڇو نه ٿيو

ته جڏهن تون پنهنجي باغ ۾ وئين

ته چيو هجي ها ته جيڪي الله

چاهي اسان کي ڪا به طاقت ناهي

پر الله جي مدد سان.

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا

شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ۗ

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّد

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب

ٽيڪ لڳائي ڪري ڪائڻ سنٽ ناهي

سرڪارِ عالي و قار، ٻنهي جهانن جي مالڪ و مختار، شهنشاه ابرار
 صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمانِ خوشگوار آهي، ”مان ٽيڪ لڳائي ڪري
 ناهيان ڪائيندو.“

(ڪنز العمال ج 15 ص 102 حديث 40704)

ٽيڪ لڳائي نه ڪائو

حضرت ابودرداء رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ کان روايت آهي ته حضورِ اڪرم
 صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو ”توهان ٽيڪ لڳائي ڪري ڪاڌو نه ڪائو.“

(مجمع الزوائد ج 5 ص 22 حديث 7918)

ٽيڪ لڳائي ڪري ڪائڻ جون چار صورتون

ڪائڻ وقت ٽيڪ لڳائڻ جون چار صورتون آهن. **(1)** هڪ پاسو زمين
 ڏانهن ڪري ويهڻ (يعني ساڄي يا کاٻي پاسي جهڪيل رهڻ) **(2)** ٻلٽي هڻي
 ڪري ويهڻ **(3)** هڪ هٿ زمين تي رکي (ان تي) ٽيڪ لڳائي ڪري
 ويهڻ، **(4)** پٽ (يا ڪرسي جي پٽ) وغيره سان ٽيڪ لڳائي ڪري ويهڻ،
 اهي چار ئي صورتون مناسب ناهن. گوڏا پيچي ڪري يا اوڪڙو (يعني
 بئي گوڏا اُٿا ڪري زمين سان لڳي) ويهي ڪري ڪائڻ سنو آهي. طبي لحاظ
 کان به فائديمند آهي، بيهي ڪري ڪائڻ چڱو ناهي.

(مرآة شرح مشکوٰة ج 6 ص 12)

ٽيڪ لڳائي ڪري ڪائڻ جا طبي نقصان

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ٽيڪ لڳائي ڪائڻ سنٽ ناهي، هن سنٽ تي
 عمل نه ڪرڻ ۾ تي طبي نقصان آهن، **(1)** ڪاڌو چڱي طرح چٻاڙجي

نه سگهيو ۽ ان ۾ لعابِ جنهن مقدار ۾ ملڻ گهرجي اوترو نه ملندو جيڪو معدي ۾ وڃي نشاستيدار غذائن کي هضم ڪري سگهي ۽ ائين هاضمي جو نظام متاثر ٿيندو. (2) ٽيڪ لڳائي ڪري ويهڻ سان معدو ڦوڪجي ويندو آهي تنهنڪري اهڙيءَ ريت غير ضروري خوراڪ معدي ۾ هلي ويندي آهي ۽ هاضمو خراب ٿي ويندو. (3) ٽيڪ لڳائي ڪري کائڻ سان آندڻ ۽ جگر کي نقصان پهچندو آهي.

مانيءَ جو احترام ڪريو

ڪريل ماني ڪڍي ڪري کائي ڇڏڻ سنت آهي، جيئن ته اُمُ المؤمنين حضرت عائشه صديقہ رضي الله عنها فرمائن ٿيون، ”بنيي جهانن جا سلطان، شهنشاهه کون و مڪان، رحمتِ عالميان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ گهر مبارڪ ۾ تشريف ڪڍي آيا، مانيءَ جو تڪر ڪريل ڏنائون ته ان کي ڪڍي ڪري اگهيائون پوءِ کاڌائون ۽ فرمائڻ لڳا، ”اي! عائشه رضي الله عنها سني شيءَ جو احترام ڪريو ڇوته اها شيءِ (يعني ماني) جڏهن ڪنهن قوم کان پڳي آهي ته موتي ناهي آئي.“

(ابن ماجه ج 4 ص 50 حديث 3353)

کاڌي جي اسراف کان توبه ڪريو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! اڄڪلهه هر ڪو بي برڪتي ۽ تنگدستيءَ جي شڪايت ڪري رهيو آهي. ٿي سگهي ٿو ته مانيءَ جو احترام نه ڪرڻ جي اها سزا هجي. اڄ شايد ئي ڪو مسلمان اهڙو هجي، جيڪو ماني ضايع نه ڪندو هجي، هر طرف کاڌي جي بي حرمتي جا دل ساڙيندڙ نظارا آهن، شادي جون تقريبن هجن يا بزرگانِ دين

ﷻ جي نياز جا تبرڪات. افسوس صد ڪروڙ افسوس! دسترخوانن ۽ گلن تي بيدردي سان کاڌو ڪرايو ويندو آهي، کاڌي جي دوران هڏين سان گڏ ٻوٽي ۽ مصالحو بلڪل صاف ناهي ڪيو ويندو. گرم مصالحن سان گڏ به کاڌي جا بيشمار اجزا ضايع ڪيا ويندا آهن، ٽالهن ۾ بچيل ٿورو کاڌو ۽ پيالن، ديڳڙين ۾ بچيل رس ٻيهر استعمال ڪرڻ جو اڪثر ماڻهن جو ذهن ناهي، اهڙي طرح تمام گهڻو بچيل کاڌو عام طور تي ڪچري جي ڍير جي حوالي ڪيو ويندو آهي، هيٺئر تائين جيترو به اسراف ڪيو اٿو، براءِ مهرباني ان کان توبه ڪريو. آئنده کاڌي جي هڪ به ڍاڻي ۽ رس جي هڪ به قطري جو اسراف نه ٿئي ان جو به عهد ڪريو، **والله العظیم!** (يعني عظمت واري رب جو قسم) قيامت ۾ ذري ذري جو حساب ٿيڻو آهي، يقيناً ڪو به قيامت جي حساب جي طاقت نه ٿو رکي، توبه سچي توبه ڪري ڇڏيو. درودِ پاڪ پڙهي ڪري عرض ڪيو، يا الله اڄ تائين مون جيترو به اسراف ڪيو آهي ان کان ۽ تمام صغيره ۽ كبيره گناهن کان توبه ڪريان ٿو ۽ تنهنجي عطا ڪيل توفيق سان آئنده گناهن کان بچڻ جي پرپور ڪوشش ڪندس، يا رب ڪريم منهنجي توبه قبول فرمائ ۽ مون کي بي حساب بخشي ڇڏ.

اٰمِيْنَ بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صدقہ پيارے کی حياڪاڪہ نہ لے مجھ سے حساب
بخش بے پوڇھ لڄائے کو لڄانا ڪيا ہے

(حدائقِ بخشش شريف)

انين سيپاري جي **سُورَةُ الْأَعْرَافِ** جي آيت نمبر 31 ۾ **الله رب العالمين** جو فرمان عاليشان آهي.

ترجمو کنز الایمان: کائو ۽ پيئو ۽ حد کان نه وڌو بيشڪ حد کان وڌڻ وارا ان کي پسند ناهن

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

مفسر شهير حڪيم الامت حضرت مفتي احمد يار خان **عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْكَرِيمِ**

تفسير نعيمي ج 8 ص 390 تي فرمائن ٿا، اسراف جا ڪيترائي تفسير آهن.

(1) حلال شين کي حرام ڄاڻڻ **(2)** حرام شين کي استعمال ڪرڻ **(3)** ضرورت کان وڌيڪ کائڻ، پيئڻ يا پائڻ **(4)** جيڪا دل چاهي اهو کائڻ پيئڻ يا پائڻ **(5)** ڏينهن رات ۾ هر هر کائيندو پيئندو رهڻ جنهن سان معدو خراب ٿي وڃي يا بيمار ٿي پوي. **(6)** نقصان ڪار شيون کائڻ پيئڻ **(7)** هر وقت کائڻ پيئڻ ۽ پائڻ جي خيال ۾ رهڻ ته هاڻي ڇا کائيندس، آئينده ڇا پيئندس (روح البيان ج 3 ص 154) **(8)** غفلت جي لاءِ کائڻ **(9)** گناه ڪرڻ جي لاءِ کائڻ **(10)** سٺو کائڻ پيئڻ، سٺو پائڻ جو عادي بڻجي وڃڻ جو ڪڏهن معمولي شيءِ کائي پي نه سگهي. **(11)** اعليٰ غذائن کي پنهنجي ڪمال جو نتيجو ڄاڻڻ، مطلب ته هن هڪ لفظ ۾ ڪيترائي احڪام داخل آهن. حضرت عمر فاروق اعظم **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** فرمائن ٿا ته ”هر وقت پيٽ ڀريل رهڻ کان بچو جو هي جسم کي بيمار، معدي کي خراب ۽ نماز ۾ سُستي پيدا ڪندو آهي، کاڌي پيئي ۾ وڇترائپ اختيار ڪريو جو هي بيشمار بيمارين جو علاج آهي، الله تعاليٰ ٿلهي شخص¹ کي ناپسند

¹ ٿولھ جي سبب ڪنھن مسلمان تي ڪلي ڪري ۽ چيواڻي ڪري دل ڏکاڻ گناه آهي.

ڪندو آهي. (كشف الخفاء ج 1 ص 221 حديث 760) جيڪو شخص شهوت (يعني خواهش) کي پنهنجي دين تي غالب ڪندو اهو هلاڪ ٿي ويندو.

(روح المعاني ج 4 ص 163، تفسير نعيمي ج 8 ص 390)

سنهڙي ماڻهوءَ جي فضيلت

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ڪاڏو گهٽ ڪاڻڻ سان گڏوگڏ بالخصوص ميدو، مٺاڻ ۽ سٺي ۽ ان مان ٺهيل شين جي استعمال ۾ (طبيب جي مشوري جي مطابق) گهٽتائي ڪرڻ سان جسم جي وزن ۾ گهٽتائي ايندي آهي، نڪتل پيٽ اصلي حالت تي ايندو آهي ۽ انسان سهڻي جسماني بيهڪ وارو (يعني SMART) رهندو آهي. گهٽ ڪاڻڻ واري ۽ هلڪي بدن واري مسلمان کي خدائِ رحمن پسند فرمائيندو آهي، جيئن ته حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنهما کان روايت آهي ته نبي ڪريم، رؤف رحيم عليه افضل الصلوة والسلام ارشاد فرمايو، ”الله پاڪ کي توهان مان سڀ کان وڌيڪ اهو ٻانهو پسند آهي جيڪو گهٽ ڪاڻڻ وارو ۽ هلڪي بدن وارو آهي.“

(الجامع الصغير ص 20 حديث 221)

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! عمل جو جذبو وڌائڻ جي لاءِ ديني ماحول ضروري آهي نه ته عارضي طور تي جذبو پيدا ٿيندو به آهي ته سني صحبت جي گهٽتائيءَ سبب استقامت ناهي ملي سگهندي، تنهنڪري **عاشقان رسول** جي صحبت حاصل ڪرڻ جي لاءِ **مدني قافلن** ۾ سفر کي پنهنجو معمول بڻائي ڇڏيو، **الْحَدِيثُ** دعوت اسلامي جي برڪت سان هر طرف سڻتن جي ڌوم ڌام آهي، اچو ته

دعوتِ اسلامي جي هڪ ايمان افروز ”بهار“ سان پنهنجي قلب ۽ جگر کي گل گلزار ڪريون، جيئن ته

هڪ غير مسلم جو اسلام قبول ڪرڻ

تعلقي تاندا ضلعي آمبيد ڪرنگر (يوپي هند) جي هڪ اسلامي پيءُ جو ڪجهه هن ريت بيان آهي ته مان ڪفر جي اونداهين ۾ پٽڪي رهيو هئس، هڪ ڏينهن ڪنهن مون کي مڪتبه المدينه جو هڪ رسالو **احترامِ مسلم** تحفي ۾ ڏنو، مون پڙهيو ته حيران ٿي ويس ته جن مسلمانن کي مون هميشه نفرت جي نگاهه سان ڏٺو آهي، انهن جو مذهب اسلام پاڻ ۾ ايتري قدر امن ۽ محبت جو پيغام ڏئي ٿو! رسالي جي تحرير تاثير جو تير بڻجي منهنجي جگر ۾ لهي وئي ۽ منهنجي دل ۾ اسلام جي محبت جو چشمو چوليون هڻڻ لڳو، هڪ ڏينهن مان بس ۾ سفر ڪري رهيو هئس ته، ڪجهه ڏاڙهي ۽ عمامي وارن اسلامي پائرن جو قافلو به بس ۾ سوار ٿيو، مان ڏسندي ئي سمجهي ويس ته هي مسلمان آهن، منهنجي دل ۾ اسلام جي محبت ته پيدا ٿي ئي چڪي هئي، تنهن ڪري مان احترام جي نظر سان انهن کي ڏسڻ لڳس، ايتري ۾ انهن مان هڪ اسلامي پيءُ نبي پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي شان ۾ نعت شريف پڙهڻ شروع ڪئي، مون کي انهن جو اهو انداز تمام سٺو لڳو، منهنجي دلچسپي ڏسي ڪري انهن مان هڪ مون سان گفتگو شروع ڪئي، هو سمجهي ويو ته مان مسلمان ناهيان ان مُرڪندي تمام دلنشين انداز ۾ مون کي چيو

ته مان توهان کي اسلام قبول ڪرڻ جي درخواست ڪريان ٿو، رسالو **احترام مسلم** پڙهي ڪري جيئن ته مان پهريان ئي دلي طور تي اسلام جو چاهيندڙ بڻجي چُڪو هئس، ان جي عاجزائي انداز دل تي وڌيڪ اثر وڌو، مون کان انڪار نه ٿي سگهيو، **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** مون سچيءَ دل سان اسلام قبول ڪري ورتو، **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** هي بيان ڏيڻ وقت مسلمان ٿيندي مون کي چار مهينا ٿي چُڪا آهن، مان پابنديءَ سان نماز پڙهي رهيو آهيان، ڏاڙهي سڃاڻڻ جي نيٽ ڪري ڇڏي آهي، دعوتِ اسلاميءَ جي مدني ماحول سان وابسته ٿي ڪري مدني قافلن ۾ سفر جي سعادت به حاصل ڪري رهيو آهيان.

ڪافرن کي چلين مشرڪن کي چلين دعوتِ دين ڏين قافلن ۾ چلو
دين پھيلائي سب چل آيئ مل ڪے سارے چلين قافلن ۾ چلو

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

ماڻهن کان شرمائي سنت ناهي ڇڏبي!

اسان جا صحابهءَ ڪرام **عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ**، آقائ نامدار، مديني جي تاجدار، رسولن جي سالار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي محبت ۾ گم رهندا هئا، دنيا جي ڪابه ڪشش ۽ بيوفا معاشري جي ڪابه ڪوڙي ”مُرُوٽ“ انهن کان سنٽ نه ڇڏائي سگهندي هئي، جيئن ته حضرت سيّدنا حسن بصري **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** فرمائن ٿا ته حضرت **مَعْقِلُ بْنُ يَسَارٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** (جيڪي اتان جي مسلمانن جا سردار هئا) ڪاڏو ڪائي رهيا هئا ته سندن هٿ مان گرهه ڪري پيو ۽ پاڻ کنيائون ۽ صاف ڪري ڪائي ڇڏيائون، اهو ڏسي

ڪري ڪجهه جاهل ماڻهن اکين سان هڪ ٻئي کي اشارو ڪرڻ (تہ ڪيڏي عجيب ڳالهه آهي جو ڪريل گرھ انهن کائي ڇڏيو) ڪنهن پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کي چيو ته ”الله پاڪ امير جو پلو ڪري، اي اسان جا سردار! هي جاهل ماڻهو تيڏين نظرن سان اشارو ڪري رهيا آهن ته امير صاحب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ڪريل گرھ کائي ڇڏيو حالانڪہ سندن سامهون هي کاڌو موجود آهي،“ پاڻ فرمائون، ”انهن عجمين جي ڪري مان ان شيءِ کي نه ٿو ڇڏي سگهان جنهن کي مون سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کان ٻڌو آهي، اسان هڪ ٻئي کي حڪم ڏيندا هئاسين ته گرھ ڪري پئي ته ان کي صاف ڪري کاڌو وڃي، شيطان جي لاءِ نه ڇڏيو وڃي.“

(ابن ماجه شريف ج 4 ص 17 حديث 3278)

رُوحِ اِيْمَانٍ مَغْزِ قُرْآنِ جَانِ دِيْنِ
بَسَتْ حُبَّ رَحْمَةٍ لِّلْعَلَمِيْنَ

خوب انفرادي ڪوشش ڪريو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ڏنو توهان! جليل القدر صحابي ۽ مسلمانن جا سردار مَعْقِل بن يسار رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ستن سان ڪيتري قدر پيار ڪندا هئا، پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عجمين جي اشارن جي ذري برابر به پرواهه نه ڪئي ۽ بنا ڪنهن جي پرواهه ڪندي ستن تي عمل جاري رکيو ۽ اڄ ڪجهه نادان مسلمان اهڙا به آهن جيڪي ”ماڊرن ماحول“ ۾ ڏاڙهي مبارڪ جهڙي عظيم الشان ست جي ڇڏڻ کي مَعَاذَ اللهِ ”حڪمت عملي“ سمجهندا آهن، حقيقي حڪمت عملي اها ئي آهي ته ڪيڏو به بُرو ماحول هجي، ڌارين جو زور هجي، بد مذهبن جو شور هجي، ڪجهه به هجي توهان ڏاڙهي شريف، عمامو شريف ۽ ستن ڀريو لباس پائيندا رهو، کائڻ پيئڻ ۽

روزمره جي معمولات ۾ ستنن جي دامن کي نه ڇڏيو، ماڻهن جي اصلاح جي لاءِ **انفرادي ڪوشش** جاري رکيو، **انشاء الله** ڏيئي مان ڏيئو ڀرندو رهندو، حق روشن ٿيندو ويندو، شيطان جو منهن ڪارو ٿيندو، هر پاسي ستنن جو سوجهرو ٿيندو، دنيا جي دولت جو هر عاشق مني **مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جو پروانو ٿيندو، **انشاء الله** گهر گهر ۾ حضور **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي نور جو سوجهرو ٿيندو.

خاک سورج سے اندھيرون کا ازالہ ہوگا آپ آئیں تو مرے گھر میں اجالا ہوگا
ہوگا سیراب سر کوثر و تسنیم وہی جس کے ہاتھوں میں مدینے کا پیالہ ہوگا

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

انفرادي ڪوشش جي هڪ **مدني بهار** ملاحظه فرمايو، جيئن ته:

ڪافر جو اسلام قبول ڪرڻ

دعوت اسلامي جي عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه (ڪراچي) کان عاشقانِ رسول جو هڪ 92 ڏينهن جو مدني قافلو ڪولمبو (سري لنڪا) جي سفر تي هو، جنهن ڏينهن ضلعي ”ايرو“ ڏانهن 30 ڏينهن جي لاءِ مدني قافلي جي سفر تي روانگي هئي، ان دوران هڪ اسلامي پيءُ هڪ غير مسلم نوجوان کي امير قافله جي خدمت ۾ آندو، امير قافله سرڪار نامدار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي اعليٰ ڪردار جي متعلق ڪجهه خوشبودار مدني گل پيش ڪري ان کي اسلام جي دعوت پيش ڪئي ان تي ان ڪجهه سوال ڪيا، جنهن جا جواب ڏنا

ويا، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ تَقْرِيْبًا هڪ ڪلاڪ جي انفرادي ڪوشش ڪانپوءِ اهو غير
مسلم مسلمان ٿي ويو.

ڪافر آڃاين گے راهِ حق پائين گے
ان شاء الله، چلين قافلے ميں چلو
گُفر ڪا سر جُڳلے ديں ڪاڏ نڪاڳے
ان شاء الله، چلين قافلے ميں چلو

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْبِ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

اولاد کي ڪم عقلي کان بچائڻ جو نسخو

الله پاڪ جي محبوب، داناءِ عُيُوب، مُنْزَهُ عَنِ الْعُيُوبِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو
فرمانِ خيريت نشان آهي: ”جيڪو شخص دسترخوان تان ڪاڌي جا ڪريل
ذرا ڪٽي ڪري کائيندو اهو ڪشادگي واري زندگي گذاريندو آهي ۽ ان
جي اولاد ۽ اولاد جي اولاد ڪم عقلي کان محفوظ رهندي آهي.“

(ڪنز العمال ج 15 ص 111 حديث 40815)

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْبِ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

تنگدستيءَ جو علاج

زبردست محدث حضرت سيّدنا هُدب بن خالد رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ ڪي بغداد جي
خليفي مامون رشيد پاڻ وٽ گهرايو، ڪاڌي جي آخر ۾ ڪاڌي جا جيڪي
ذرا وغيره ڪري پيا هئا، اهي محدث صاحب چونڊي چونڊي ڪري
ڪائڻ لڳو، مامون حيران ٿي ڪري چيو، اي شيخ! ڇا توهان جو اڃان
تائين پيٽ ناهي پريو؟ فرمايائون ڇو نه! دراصل ڳالهه هي آهي جو
مون کي حضرت حماد بن سلمه رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ هڪ حديث بيان فرمائي آهي
ته ”جيڪو شخص دسترخوان تي ڪريل ذرن کي چونڊي چونڊي ڪري

کائیندو اهو تنگدستي کان بي خوف ٿي ويندو. ”مان انهيءَ حديثِ پاڪ تي عمل ڪري رهيو آهيان، اهو بُڌي ڪري مامون بيحد متاثر ٿيو ۽ پنهنجي هڪ خادم ڏانهن اشارو ڪيائين ته هو هڪ هزار دينار رومال ۾ ٻڌي ڪري کڻي آيو، مامون ان کي حضرت هُڊب بن خالد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي خدمت ۾ نذراني طور پيش ڪيو، حضرت هُڊب بن خالد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمايو **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** حديث مبارڪ تي عمل جي هٿو هت برڪت ظاهر ٿي وئي. (ثمرات الاوراق ج 1 ص 8)

شرمائي ڪري سنتون نه ڇڏيو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! معلوم ٿيو ته اسان جا بزرگانِ دين رَحْمَةُ اللهِ سُنَّتِن تي عمل جي مُعاملي ۾ دنيا جي وڏي کان وڏي رئيس بلڪ بادشاهه جي به پرواهه نه ڪندا هئا، هن حڪايت مان اسان جي انهن اسلامي ڀائرن کي درس حاصل ڪرڻ گهرجي، جيڪي ماڻهن جي مروت جي ڪري کائڻ پيئڻ جون سنتون ڇڏي ڏيندا آهن گڏوگڏ ڏاڙهي شريف ۽ عمامي مبارڪ جي عزت واري تاج کي مٿي تي سڃاڻڻ کان نتائيندا آهن، يقيناً سنت تي عمل ڪرڻ پنهي جهانن ۾ سعادت جو ڪارڻ آهي، ڪڏهن ڪڏهن دنيا ۾ به هٿو هت ان جون برڪتون ظاهر ٿي وينديون آهن، جيئن حضرت هُڊب بن خالد عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْمَلٰٓئِكِ کي شاهي درٻار ۾ سنت تي عمل ڪرڻ جي برڪت سان هڪ هزار دينار ملي ويا ۽ پاڻ مالدار ٿي ويا.

جو اپنے دل کے گلدستے میں سنت کو سجاتے ہیں

وہ بے شک رحمتیں دونوں جہاں میں حق سے پاتے ہیں

اگلے ہفتے کا رسالہ

فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران زرہ سبزی منڈی، باب المدینہ (کراچی)

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com